

HRVATSKA LIJEČNIČKA KOMORA

2605

Na temelju članaka 38. i 45. Zakona o liječništvu (»Narodne novine« br. 121/03, 117/08) te članka 14. Statuta Hrvatske liječničke komore, Skupština Hrvatske liječničke komore na 3. sjednici održanoj 19. prosinca 2015. godine donosi

IZMJENE I DOPUNE

KODEKSA MEDICINSKE ETIKE I DEONTOLOGIJE

Članak 1.

U članku 1. točki 1. Kodeksa medicinske etike i deontologije Hrvatske liječničke komore (»Narodne novine« br. 55/08) riječi »zdravlju čovjeka« zamjenjuju se riječima »čovjekovom zdravlju«.

U članku 1. točki 4. riječ »etičkog« zamjenjuje se riječju »etičnog«.

Članak 2.

U članku 2. točki 1. iza riječi »smatrajući« dodaju se riječi »zdravlje i«.

U članku 2. točki 2. riječi »niti« zamjenjuju se s riječi »ni«.

U članku 2. točka 3. mijenja se na način da glasi:

»3. Osim redovite nagrade za liječnički rad, u obliku plaće ili honorara, i zadovoljstva što je pomogao pacijentu, drugo stjecanje materijalne ili bilo koje druge koristi iz njegova liječničkog rada, kao i uvjetovanje zdravstvene usluge darom protivno je ovom Kodeksu.«

U članku 2. točki 4. u trećoj rečenici riječ »po« zamjenjuje se s riječi »prema«.

U članku 2. točki 5. u drugoj rečenici riječ »On« zamjenjuje se s riječi »Liječnik«, a iza riječi »maloljetne osobe« dodaju se riječi »i uskratiti mjere zdravstvene skrbi«.

U članku 2. točki 7. u drugoj rečenici iza riječi »bez obzira« dodaju se riječi »na to«.

U članku 2. u točki 8. iza riječi »pacijenta« dodaju se riječi »i/ili zastupnika«, a riječi »na uspjeh« zamjenjuju se riječima »za uspjeh«.

U članku 2. točka 9. mijenja se tako da glasi:

»9. Obveza je liječnika pokazati razumijevanje za zabrinutost pacijentovih bližnjih, ispravno obavješćivati o njegovu stanju one za koje je pacijent dao odobrenje ili su njegovi zastupnici te s njima surađivati na pacijentovu korist.«

U članku 2. točki 10. u drugoj rečenici iza riječi »odbiti« dodaje se riječ »primiti«.

U članku 2. točka 11. mijenja se tako da glasi:

»11. Za vrijeme svoje odsutnosti liječnik će, sukladno okolnostima i mogućnostima, nastojati osigurati stalnu medicinsku skrb svojih pacijenata.«

U članku 2. točka 12. mijenja se tako da glasi:

»12. Ako potrebe liječenja pacijenta prelaze liječnikove mogućnosti, znanje ili vještine, on je obavezan pacijenta uputiti na skrb drugom liječniku koji takve potrebe može ostvariti i koji je dužan odazvati se takvoj molbi. Ako sam pacijent isto zatraži, predat će ga na skrb drugom liječniku. Ako liječnik ocijeni da su mu u skrbi za pacijenta potrebni stručni savjeti drugih liječnika zatražit će njihov savjet.«

U članku 2. točki 13. zadnja rečenica se briše.

U članku 2. točka 15. mijenja se tako da glasi:

»15. Liječnik ima pravo na priziv savjesti ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrožava život pacijenta. O svojoj odluci mora pravodobno obavijestiti nadređene i pacijenta te ga uputiti drugom liječniku iste struke.«

Članak 3.

U članku 3. točka 1. mijenja se tako da glasi:

»1. Obveza je liječnika primjenjivati prihvaćene suvremene postupke antenatalne i postnatalne skrbi, sa svrhom da pomogne rađanje, rast i razvoj djeteta.«

U članku 3. točki 2. riječ »metode« zamjenjuju se s riječi »postupke«.

U članku 3. točki 3. riječ »metoda« zamjenjuju se s riječi »postupaka«.

U članku 3. točki 4. riječ »neetičko« zamjenjuje se s riječi »neetično«

Članak 4.

U članku 4. točka 2. mijenja se tako da glasi:

»2. Namjerno skraćivanje života (eutanzija) i samoubojstvo uz pomoć liječnika u suprotnosti je s medicinskom etikom. Želju dobro informiranog pacijenta, koji boluje od neizlječive bolesti, pismeno ili usmeno jasno izraženu pri punoj svijesti u pogledu umjetnog produljivanja njegova života, treba poštovati primjenjujući pozitivne zakonske propise.«

U članku 4. točki 3. riječi »u ireverzibilnom terminalnom stanju« zamjenjuju se riječima »u nepovratnom završnom stanju«.

Članak 5.

Članak 5. mijenja se tako da glasi:

»1. U slučaju moždane smrti, utvrđene na stručno prihvaćeni način, liječnik je obavezan u okviru pozitivnih propisa održavati život organa, dijelova tijela ili tkiva koji se mogu iskoristiti u svrhu liječenja drugih pacijenata. O namjeri da s mrtvog tijela presadi dijelove tijela, organe ili tkiva, liječnik će obavijestiti najbližu obitelj, odnosno skrbnika. Nije etično uzimanje dijelova tijela s umrle osobe radi presađivanja protivno volji obitelji ili ako se umrli za života tomu u pisanom obliku protivio.

2. Liječnik koji sudjeluje ili bi mogao sudjelovati u postupku presađivanja ne smije sudjelovati u donošenju odluke o moždanoj smrti darovatelja, zbog mogućeg sukoba interesa.

3. Ako liječnik sudjeluje u presađivanju tkiva ili organa sa živog darovatelja, obvezan ga je savjesno upoznati s naravi zahvata i njegovim mogućim posljedicama.

4. Trgovina organima u suprotnosti je s ovim kodeksom.«

Članak 6.

U članku 6. točka 4. mijenja se tako da glasi:

»4. Koristi, rizici, poteškoće i učinkovitost novog postupka trebaju biti uspoređeni s najboljim postojećim profilaktičkim, dijagnostičkim i terapijskim postupcima. To ne isključuje uporabu placeba, ako njegova primjena ne ugrožava dobrobit ispitanika. Korištenje placeba dopušteno je ako plan istraživanja to nedvojbeno nalaže.«

U članku 6. točki 6. riječ »smislom« zamjenjuje se s riječi »svrhom«, a ispred riječi »pisani pristanak« dodaje se riječi »informirani«.

U članku 6. točki 7. ispred riječi »pisani pristanak« dodaje se riječ »informirani«.

Iza zadnje rečenice u točki 7. dodaje se nova rečenica koja glasi: »Odustajanje od sudjelovanja u istraživanju neće utjecati na njegovu daljnju zdravstvenu skrb.«

U članku 6. točki 8. riječi »ne terapijskom istraživanju« zamjenjuju se riječnima »istraživanju druge vrste«.

U članku 6. točki 9. iza riječi »neovisni« dodaju se riječi »i osposobljeni«.

U članku 6. točka 10. mijenja tako da glasi:

»10. O postignutim rezultatima liječnik – istraživač izvijestit će, prema pravilima znanstvenog izvješćivanja, najprije znanstvene i stručne krugove na stručnim medicinskim skupovima i u medicinskim časopisima, a širu javnost tek nakon što je o njima utvrđeno stručno mišljenje.«

Članak 7.

U članku 7. točki 1. riječ »genetskog« zamjenjuje se s riječi »genskog«.

U članku 7. točki 4. riječ »genetskog« zamjenjuje se s riječi »genskog«, a riječ »poštivanju« s riječi »poštovanju«.

Članak 8.

U članku 8. točki 1. druga rečenica mijenja se tako da glasi:

»Prisilno liječenje i hranjenje dopušteno je samo u slučajevima kada bolesnik nije sposoban o tome svjesno odlučivati.«

U članku 8. točki 2. riječi »u nasilju« zamjenjuju se riječima »u bilo kojoj vrsti nasilja«.

Članak 9.

U članku 9. točki 5. iza riječi »pacijenta« briše se točka, dodaje zarez i riječi »o čemu je dužan obavijestiti tog drugog liječnika.«

U članku 9. točke 6., 7. i 8. mijenjaju se na način da glase:

»6. Obveza je liječnika koji upućuje pacijenta drugom liječniku obavijestiti tog drugog liječnika o pojedinostima koje bi mogle na bilo koji način štetiti, odnosno ugroziti zdravlje ili život liječnika te dostaviti svu raspoloživu zdravstvenu dokumentaciju.

7. Suradnike ili drugo osoblje liječnik će upućivati na učinjene propuste na način koji neće povrijediti njihovo ljudsko i profesionalno dostojanstvo, a nikad u javnosti pred bolesnikom ili njegovim bližnjima, osim u slučaju neposredne izloženosti riziku s mogućim trajnim posljedicama po zdravlje i život. Razlike u stručnim mišljenjima i praksi izrazit će na odgovoran, argumentiran i prikladan način.

8. U slučaju da liječnik sazna za neetičan, nemoralan ili medicinski neodgovarajući postupak kolege, o tome je obavezan upozoriti kolegu, njemu nadređenu osobu, Hrvatsku liječničku komoru i Hrvatski liječnički zbor.

Liječnik se ne smije baviti prijavama koje imaju za cilj nekoga povrijediti ili poniziti, a ne zaštititi struku.«

U članku 9. iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

»10. Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja u liječničkoj struci moraju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka. Znanstveno nepoštenje i prijevarena u znanosti oblici su ponašanja nespojivi s liječničkom etikom.

Neetično je ako liječnik uz svoje ime koristi titule koje mu ne pripadaju.«

Dosadašnje točke 10., 11. i 12. postaju točkama 11., 12. i 13.

U članku 9. sadržaj dosadašnje odredbe točke 11., koja postaje točka 12., mijenja se i glasi:

»12. Liječnik neće primjenjivati znanstveno neprovjerene stvari i postupke namijenjene liječenju, čuvanju i promicanju zdravlja, niti će surađivati s pojedincima, ustanovama ili društvima koja zlorabe povjerenje javnosti, zastupanjem takvih stvari i postupaka.«

U članku 9. u odredbi dosadašnje točke 12., koja postaje točka 13., riječi »čuvat će ugled liječništva« zamjenjuju se riječima »liječnik će čuvati ugled liječništva«.

Iza teksta točke 13. dodaju se u članku 9. nove točke 14.-17. koje glase:

»14. Obveza je svakog liječnika sačuvati autonomiju u donošenju stručnih odluka.

15. Etičke obveze liječnika ne prestaju preuzimanjem dužnosti na kojoj nije izravno uključen u skrb o pacijentima.

16. Liječnik vještak medicinske struke mora se pridržavati etičkih načela struke sadržanih u etičkim kodeksima strukovnih udruga, društava i komora te prisege koju je pri imenovanju položio pred sućem. Liječnik vještak mora imati značajno iskustvo i znanje za područje koje vještači i mora biti upoznat sa suvremenim postignućima u tom području. Etičnost sudskog vještaka medicinske struke očituje se u stalnoj procjeni vlastite praktične i teoretske osposobljenosti za izradu odgovarajućeg vještačkog nalaza.

17. Liječnici iz drugih zemalja članica Europske unije dužni su se pridržavati Kodeksa medicinske etike i deontologije Hrvatske liječničke komore i Hrvatskog liječničkog zbora dok obavljaju liječničku djelatnost na području Republike Hrvatske.«

Članak 10.

U članku 10. točka u točki 3. iza riječi »Komore« dodaju se riječi »i Hrvatskog liječničkog zbora«.

Članak 11.

Ove izmjene i dopune Kodeksa medicinske etike i deontologije objavljuju se na oglasnoj ploči Komore i u »Narodnim novinama«.

Članak 12.

Ove izmjene i dopune Kodeksa medicinske etike i deontologije stupaju na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Članak 13.

Zadužuju se stručne službe Komore da izrade pročišćen tekst Kodeksa medicinske etike i deontologije.

Klasa: 05-78/2015/132

Urbroj: 385-05-78-32/2015/203

Zagreb, 22. prosinca 2015.

Predsjednica Skupštine
Hrvatske liječničke komore
dr. sc. Ines Strenja-Linić, dr. med., v. r.